

Sygn. akt X Ga 228/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 października 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach, X Wydział Gospodarczy

w składzie

Przewodniczący SSO Lesław Zieliński

SSO Katarzyna Żymelka

SSO Barbara Przybyła (spr.)

Protokolant Marta Strzała

po rozpoznaniu w dniu 17 października 2014 roku w Gliwicach

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w P.

przeciwko: G. & B. PL Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w M.

o zapłatę

na skutek apelacji wniesionej przez powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach

z dnia 15 kwietnia 2014 roku

sygn. akt VII GC 1196/13

1. oddała apelację;

2. zasądza od powoda (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w P. na rzecz pozwanej G. & B. PL Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w M. kwotę 1.200 (jeden tysiąc dwieście złotych) złotych tytułem zwrotu kosztów w postępowaniu odwoławczym.

SSO Barbara Przybyła SSO Lesław Zieliński SSO Katarzyna Żymelka

Sygn. akt X Ga 228/14

UZASADNIENIE

Powódka (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością

w P. wniosła o zasądzenie od pozwanej G. & B. PL Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w M. kwoty 13.006,20 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 19 czerwca 2012r do dnia zapłaty wraz

z kosztami procesu. W uzasadnieniu podała, że w oparciu o przyjęte do realizacji zlecenie transportowe wykonała na rzecz spółki (...) sp. z o.o. przewóz na trasie Hiszpania-Polska. Z tytułu wykonanej usługi powódka wystawiła fakturę, której zleceniodawca nie zapłacił.

Pozwana w sprzeciwie od wydanego nakazu zapłaty domagała się oddalenia podnosząc zarzut braku legitymacji biernej oraz zarzut przedawnienia Podniosła, że zleciła firmie (...) wykonanie usługi transportowej, za którą zapłaciła zgodnie z umową i wystawioną fakturą. Wskazana firma zleciła usługę spółce z o.o. (...), a ta z kolei powódce, która faktycznie usługę wykonała.

Wyrokiem z dnia 15 kwietnia 2014r. Sąd Rejonowy w Gliwicach, oddalił powództwo i zasądził od powódki da na rzecz pozwanej kwotę 2.417,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sąd Rejonowy ustalił, że pozwana w dniu 14 maja 2012 roku zleciła firmie (...) spółce cywilnej przewóz towaru na trasie Hiszpania –Polska. Z tytułu wykonanej usługi zleceniobiorca wystawił fakturę na kwotę 16.047,81 zł, którą pozwana zapłaciła w całości. Z kolei (...) podzlecił usługę spółce (...) sp. z o.o., płacąc należność wynikającą z wystawionej faktury. (...) sp. z o.o. zleciła dokonanie transportu powódce na podstawie zlecenia transportowego z dnia 15.05.2012 roku. Powódka wystawiła z tego tytułu w dniu 18.05.2012r. fakturę na kwotę 13.006,27 zł brutto. Potwierdzeniem wykonania usługi bezpośrednio przez powódkę jest międzynarodowy list przewozowy CMR, na którym pozwana potwierdziła odebranie towaru. Pozycja 20 listu przewozowego zawierająca adnotację o należnościach obciążających przesyłkę nie została wypełniona.

W ocenie Sadu I instancji w niniejszej sprawie znajdują zastosowanie przepisy Konwencji o umowie międzynarodowego przewozu drogowego towarów (CMR Dz. U. z dnia 14 września 1962 r.), co wyłącza stosowanie przepisów kodeksu cywilnego oraz ustawy Prawo przewozowe o ile dana kwestia jest przez przepisy konwencji regulowana. Przedłożona przez powoda kopia listu przewozowego CMR nie zawierała zapisów dotyczących kwoty przewoźnego. W konsekwencji, jeżeli kwota przewoźnego nie wynikała z treści przedmiotowego listu przewozowego (punkt 20 nie został wypełniony), to wyklucza to odpowiedzialność strony pozwanej w sprawie, w zakresie kwoty stanowiącej przedmiot umowy pomiędzy powódką, a (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością. Brak danych dotyczących kosztów związanych z przewozem uniemożliwia powódce dochodzenia tychże należności od odbiorcy- strony pozwanej. Kwota, jakiej powódka się domaga wynika z umowy zawartej z (...) spółka z o.o. i nie stanowi kwoty przewoźnego, o jakiej mówią przepisy art. 13 Konwencji. Brak wpisania w liście przewozowym kwoty przewoźnego wyłącza istnienie po stronie odbiorcy obowiązku zapłaty na rzecz przewoźnika. Mając na uwadze powyższe, Sąd I instancji na podstawie art. 13 ust. 2 Konwencji oddalił powództwo.

Apelacje od powyższego wyroku wywiodła powódka zaskarżając go w całości wnosząc o jego zmianę poprzez uwzględnienie powództwa i zasądzenie kosztów postępowania za obie instancje. Zaskarżonemu wyrokowi powódka zarzuciła naruszenie art. 51 w zw. z art. 1 ust 3 ustawy prawo przewozowe poprzez jego niezastosowanie i przyjęcie, że w przedmiotowej sprawie zastosowanie znajdują przepis art. 13 ust 2 Konwencji CMR, przepisu art. 13 ust 2 Konwencji poprzez jego błędną wykładnię i uznanie, że dla przyjęcia odpowiedzialności odbiorcy za zapłatę przewoźnego na gruncie art. 13 Konwencji jest wskazanie przewoźnego w liście przewozowym oraz naruszenie art. 217 kpc w związku z art. 227 kpc poprzez oddalenie przez Sąd wniosku powódki o przeprowadzenie dowodu z zeznań świadka A. A. na okoliczność otrzymania przez powódkę zleceń transportowych.

Powódka wniosła ponadto o odroczenie postępowania i przedstawienie przez Sąd II instancji do rozstrzygnięcia Sądowi Najwyższemu zagadnienia prawnego budzącego poważne wątpliwości czy przepis art. 13 ust 2 konwencji wyklucza dochodzenie przez przewoźnika od odbiorcy zapłaty ciążących na przesyłce należności na podstawie art. 51 ust 1 w zw. z art. 1 ust 3 prawa przewozowego.

W uzasadnieniu apelacji powódka wskazała, że w niniejszej sprawie dochodzi na podstawie art. 51 prawa przewozowego roszczenia o zapłatę za przewóz od odbiorcy, a zatem sytuacja odmienna niż wskazana w art. 13 ust 1 Konwencji CMR. Uregulowania w tym zakresie konwencji nie są pełne. Sąd I instancji poprzestał na stwierdzeniu, że art. 13 Konwencji zawiera regulację dotyczącą odbioru towaru i zapłaty za przewóz, jednak nie dokonał analizy ich zakresu. Zdaniem powódki przepis art. 13 ust 1 nie dotyczy sytuacji w których przewoźnik po przybyciu do miejsca rozładunku sam wydaje odbiorcy towar

i list przewozowy. Podstawowym celem regulacji art. 13 Konwencji jest przyznanie odbiorcy uprawnień do dochodzenia we własnym imieniu wobec przewoźnika roszczeń związanych z prawidłowym wykonaniem przewozu.

W doktrynie i orzecznictwie nie budzi wątpliwości możliwość sięgnięcia do przepisów krajowych w przypadku poszukiwania niewskazanych w Konwencji CMR podstaw uprawnień odbiorcy. W niniejszej sprawie powinien zostać zastosowany art. 51 prawa przewozowego przewidującego możliwość zwrócenia się przez przewoźnika z roszczeniem o zapłatę przewoźnego bezpośrednio przeciwko odbiorcy, i to właśnie ten przepis stanowi podstawę roszczenia powódki.

Nawet jeśli przyjąć, że podstawą roszczenia powódki stanowi Konwencja to Sąd powinien uwzględnić powództwo na mocy jej art. 13. Brak kwoty przewoźnego w liście przewozowym nie powoduje braku możliwości domagania się jego zapłaty przez odbiorcę przesyłki. Dołączony do pozwu list przewozowy zawiera wszelkie istotne dane dla ustalenia jakie wynagrodzenie należne jest przewoźnikowi za wykonany transport.

Na rozprawie apelacyjnej pełnomocnik pozwanej wniósł o oddalenie apelacji i zasądzenie na jej rzecz kosztów postępowania apelacyjnego. Pozwana wskazała, że powódka nie wykazała kwoty jaka powinna zostać jej zapłacona tytułem przewoźnego oraz podniósł, że stron nie łączyła żadna umowa i powódka nie wezwała pozwanej do zapłaty kwoty dochodzonej pozwem.

Rozpoznając apelację, Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Sąd Okręgowy dokonał oceny zaskarżonego wyroku w granicach zarzutów podniesionych w apelacji, uznając zaskarżone orzeczenie za prawidłowe.

Po dokonaniu ponownej oceny zebranych w sprawie dowodów Sąd Okręgowy uznał ocenę dowodów dokonaną przez Sąd I instancji za właściwą, a ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd I instancji za prawidłowe i przyjął je za własne. Sąd I instancji właściwie zastosował obowiązujące przepisy prawa materialnego oraz dokonał prawidłowej ich wykładni.

Nie zasługuje na uwzględnienie zarzut powódki, że w niniejszej sprawie ma zastosowanie art. 51 Prawa przewozowego.

Art. 13 Konwencji CMR w całości reguluje zasady ponoszenia odpowiedzialności za zapłatę przewoźnego przez odbiorcę towaru. Za takim stanowiskiem przemawia także fakt, iż o ile wedle art. 6 Konwencji CMR list przewozowy powinien zawierać także koszty z wiązane z przewozem w tym przewoźne (art. 6), taki obowiązek nie wynika natomiast z treści art. 38 ustawy prawo przewozowe określającego dane zamieszczane w liście przewozowym. Podobne stanowisko przedstawił Sąd Najwyższy wskazując, iż zastosowanie przepisu prawa krajowego w postaci art. 51 ust. 1 ustawy z 1984 r. - prawo przewozowe do umowy międzynarodowego przewozu drogowego towarów byłoby możliwe jedynie na podstawie art. 1 ust. 3 tej ustawy, a więc tylko wówczas, gdyby Konwencja CMR nie stanowiła inaczej. Tymczasem przesłanka ta, pozwalająca na stosowanie przepisów prawa krajowego, nie wystąpiła, ponieważ art. 13 ust. 2 Konwencji CMR stanowi inaczej, aniżeli art. 51 ust. 1 ustawy - prawo przewozowe, a to dlatego, że zawiera bardziej rygorystyczną dalej idącą ochronę interesów odbiorcy przed kierowanymi do niego przez przewoźnika roszczeniami majątkowymi. Przepis art. 13 ust. 2 Konwencji CMR obciąża bowiem odbiorcę obowiązkiem zapłaty przewoźnikowi wyłącznie należności wynikających z listu przewozowego, podczas gdy art. 51 ust. 1 ustawy - prawo przewozowe nie przewiduje takiego ograniczenia, ponieważ obciąża odbiorcę obowiązkiem zapłaty wszystkich należności ciężących na przesyłce i to niezależnie od tego, czy zostały one określone w liście przewozowym, czy też nie. Słusznie Sąd pierwszej instancji wskazał także na to, że niezbędną przesłanką powstania na podstawie art. 13 ust. 2 Konwencji z 1956 r. o umowie międzynarodowego przewozu drogowego towarów (CMR) obowiązku odbiorcy dokonania zapłaty jednoznacznie ustalonej kwoty na rzecz przewoźnika jest istnienie w liście przewozowym określenia wysokości tej kwoty, wyznaczającej istnienie i zakres obowiązku odbiorcy. Bezsportny brak wpisania w listach przewozowych CMR kwot należności wynikających z wykonanych przez przewoźnika przewozów wyłącza istnienie po stronie odbiorcy obowiązku zapłaty przewoźnikowi, wobec braku niezbędnej przesłanki uzasadniającej zastosowanie art. 13 ust.

2 Konwencji CMR. (Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 grudnia 2013 r. II CSK 70/13 publ. baza prawna LEX nr 1415502)..

Odmienne orzeczenia sądów nie wiążą sądu w niniejszej sprawie. Sąd orzekający w niniejszej sprawie jednocześnie podziela poglądy przedstawione wymienionym orzeczeniu Sądu Najwyższego i w ocenie sądu odwoławczego kwestia odpowiedzialności odbiorcy przesyłki za zapłatę przewoźnego w międzynarodowym przewozie towarów nie budzi wątpliwości. W z wyżej wskazanymi okolicznościami i orzeczeniem Sądu Najwyższego brak jest potrzeby zawieszenia postępowania i zadania temu Sądowi pytania prawnego.

Konwencja w art. 13 w sposób wyczerpujący określa zasady odpowiedzialności za wypłatę wynagrodzenia przewoźnikowi przez odbiorcę towaru. W niniejszej sprawie te warunki nie zaszły, a zatem powództwo podlegało oddaleniu.

Konwencja nie określa natomiast zasad ustalenia wysokości wynagrodzenia przewoźnika i w tym zakresie, w przypadku gdyby zostały spełnione przesłanki odpowiedzialności odbiorcy przesyłki, można by w tym zakresie zastosować prawo właściwe a to z uwagi na to, że konwencja nie określa zasad ustalania wysokości wynagrodzenia przewoźnego.

Sąd I instancji nie naruszył art. 217 kpc w zw. z art. 227 kpc oddalając wniosek o przesłuchania świadka A. A. ponieważ w świetle ustalonego stanu faktycznego składanie przez niego zeznań na wskazane przez powódkę okoliczności było zbędne, nie miałyby żadnego wpływu na rozstrzygnięcie niniejszej sprawy.

Reasumując należy stwierdzić, że niezbędną przesłanką powstania na podstawie art. 13 ust 2 Konwencji obowiązku pozwanej dokonania zapłaty na rzecz powódki jest istnienie w liście przewozowym określenia wysokości tej kwoty, wyznaczającej istnienie i zakres obowiązku pozwanej jako odbiorcy. Takiej kwoty nie zawierał list przewozowy przedstawiony przez powódkę i tym samym jej roszczenie nie mogło zostać uwzględnione.

Z powyższych względów apelację powódki, zgodnie z przepisem art. 385 k.p.c., należało oddalić, jako bezzasadną.

O kosztach procesu, na które złożyło się wynagrodzenie pełnomocnika pozwanej w wysokości 1.200 zł , zgodnie z § 6 pkt 5 i 13 ust. 1 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu, Sąd Okręgowy orzekł po myśli przepisów art. 98 i 108 k.p.c.

SSO Barbara Przybyła SSO Lesław Zieliński SSO Katarzyna Żymełka